

Nefunkčná OSN vyzýva Turecko, aby si vyšetrilo zločiny, ktorých sa samo dopustilo v Sýrii

- CZ24 News | 22. září 2020

V Sýrii žiadny bojovník nemá čisté ruky. Vyplýva to z posudku Nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej komisie OSN pre sýrsky konflikt vydaného 15 septembra 2020, v ktorom sa dokumentuje množstvo prípadov porušenia väzby vládnymi silami, sýrskou národnou armádou [ANS], sýrskymi demokratickými silami [SDF], Hay'at Tahrir al-Sham [HTS] a ďalšími stranami konfliktu.

Napríklad v kantóne Afrin, ktorý kontrolujú sýrske ozbrojené skupiny podporované Ankarou, sa v správe spomínajú vojnové zločiny spáchané na kurdskom obyvateľstve. Správa tvrdí, že zadržaní boli civilisti, väčšinou kurdskeho pôvodu bití, mučení bez jedla a vody a pýtali sa na ich vieru a etnickú príslušnosť.

Nie je to po prvý raz, čo boli odhalené kroky pro-tureckých sýrskych ozbrojených skupín pridružených k ANS. Zatiaľ čo turecké médiá informovali, že YPG podnikla nevyberané útoky na lokality na tureckých hraniciach a zabila najmenej sedem civilistov, miestni aktivisti hlásili najmenej 86 prípadov zneužívania ozbrojenými skupinami podporovanými Tureckom. Išlo predovšetkým o nezákonné zatknutia, mučenie a násilné zmiznutia. Tieto fakty potvrdila mimovládna organizácia Human Rights Watch vo svojej poslednej výročnej správe [2019].

Počas ofenzívy, ktorú vlani v októbri začala Ankara proti YPG na severovýchode Sýrie, boli hlásené podobné skutočnosti. Okrem toho poukázal na správu generálnej inšpekcie z Pentagónu, odvolávajúc sa na dôkazy poskytnuté americkými vojenskými spravodajskými službami DIA, ktoré sa odvolávajú na tajnú dohodu, alebo aspoň pasivitu určitých pro-tureckých skupín voči Daeš.

V marci Nezávislá vyšetrovacia komisia OSN odhadla, že Turecko môže byť trestne zodpovedné za vážne porušenia, ktorých sa dopustili jeho spojenci sýrskej národnej armády, najmä ak sa ukáže, že táto konala pod velením a účinnou kontrolou tureckých síl.

Komisárka OSN pre ľudské práva povedala o situácii v oblastiach Sýrie, ktoré sa dostali pod tureckú kontrolu:

“Situácia v oblasti ľudských práv je pochmúrna v častiach severnej, severozápadnej a severovýchodnej Sýrie, ktoré sú pod kontrolou tureckých síl a ozbrojených skupín pridružených k Turecku. Rozšírilo sa tam násilie a je tam rozšírený zločin.”

Pani Bachelet vyzvala Turecké úrady, aby rešpektovali medzinárodné právo a zabezpečili, aby ich ozbrojené skupiny podporované Ankarou prestali páchať násilie.

Šéf OSN pre ľudské práva ešte viac vyzval Ankaru, aby „okamžite začala nestranné, transparentné a nezávislé vyšetrovanie týchto incidentov“. Pričom je potrebné oznámiť stav zadržaných a unesených pridruženými ozbrojenými skupinami a stíhať páchatelov toho, čo by mohlo v niektorých prípadoch predstavovať podľa medzinárodného práva zločiny, prípadne vojnové zločiny.

„Je to o to dôležitejšie, že sme dostali znepokojujúce správy o tom, že niektorí zadržaní a unesení boli po zadržení v Sýrii pridruženými ozbrojenými skupinami presunutí do Turecka,“ dodala komisárka Bacheletová. Okrem iného, v posledných mesiacoch sa opäť výrazne zdvihol počet porušovaní pravidiel. Ide hlavne o regióny Afrin, Ras al-Ain a Tel Abyad, v ktorých narástol počet vrážd, únosov, nelegálnych transferov ľudí, konfiškácie pôdy a majetku, nútené vysťahovania a pod.

Úrad komisárky OSN ešte zistil, že skupiny pridružené k Turecku používajú prístup k vode ako zbraň. Poslední menovaní, ktorí kontrolujú vodnú čerpaciu stanicu Alouk v Ras al-Ain, opakovane prerušili dodávky vody a znemožnili tiež prístup k vode pre takmer milión ľudí v meste al-Hassakeh a jeho okolie.

Bránenie prístupu k vode, kanalizácii a elektrine ohrozuje životy veľkého počtu ľudí. Pani Bacheletová preto vyzýva všetky strany, aby zabezpečili ochrany pre civilistov a civilné infraštruktúry pred nepriateľskými akciami.

Toto leto obvinili sýrski Kurdi Turecko zo zníženia prietoku rieky Eufrat cez jej priehrady. Preto sa domnievajú, že výpadky dodávky vody nemusia byť dielom len pro-tureckých skupín, ale samotného Turecka.

Získanie pod kontrolu stanice Alouk bolo jedným z hlavných cieľov tureckej vojenskej kampane z októbra 2019. Turecko chce používať vodu ako prostriedok nátlaku na obrátenie miestneho obyvateľstva proti silám demokratickej Sýrie. A rovnováha síl je do značnej miery vo výhode Ankary, ktorá má kapacitu na neurčito odrezať vodu pre viac ako pol milióna ľudí, vysvetlil nedávno Nicholas Heras, analytik z Center for a New American Security.

Ankara odmietla výsledky vyšetrovania komisie pani Bachelotovej. Turecké ministerstvo zahraničia reagovalo správou, v ktorej úplne odmieta nepodložené obvinenia sýrskych opozičných skupín pôsobiacich v teréne, ktoré bojujú proti terorizmu a umožňujú návrat utečencov.

Autor: Adam Riečanský